

ґрунтується на наукових знаннях, дотримання норм наукового стилю є необхідною умовою професійного зростання. Культура наукової мови формується на дотриманні норм сучасної літературної мови, розумінні лексичних і граматичних особливостей, використанні їх в усному мовленні; виборі мовних засобів відповідно до мети та ситуації спілкування; використанні етикетних формул; розумінні законів психолінгвістики; використанні позамовних засобів. Перспективу подальших наукових розвідок убачаємо у вивченні засобів підвищення культури усного наукового мовлення у майбутніх фахівців, узагальнення результатів щодо здійснення успішної наукової комунікації.

Список використаних джерел

1. Ганич Д.І., Олійник І.С. Словник лінгвістичних термінів. Київ: Вища школа, 1985. 360 с.
2. Діденко Н.М. Культура наукової мови сучасного фахівця. // Innovations and prospects in modern science. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2023. Pp. 93-96. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-innovations-and-prospects-in-modern-science-3-5-07-2023-stokgolm-shvetsiya-arhiv/>.
3. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 216 с
4. Плачинда Т. Формування етикету наукового спілкування у науковців-початківців. Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. 2023. Вип. 42. С. 94–106. DOI: <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2023-42-07>.

Єрмоленко Анастасія Дмитрівна,
*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
кафедри статистики, обліку та аудиту;
науковий керівник:*
Кущенко Олена Іванівна,
*кандидат економічних наук (PhD),
доцент кафедри статистики, обліку та аудиту;
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна*

ПОГІРШЕННЯ РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ПОВНОМАШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ

Глобальна проблема бідності існує у світі вже давно і встановлено багато факторів впливу на підвищення та зниження її показників. Відсоток бідності у країні напряду характеризує її нагальний стан економіки та

існуючі прогалини у системі забезпечення суспільства. Згідно з даними ООН загалом на планеті за межею бідності зараз живе близько 1,1 млрд осіб [1].

Ця тема є актуальною щодо сьогодення у соціально-економічному і політичному контекстах, оскільки з кожним роком кількість потерпілих зростає, а соціальні програми по боротьбі з бідністю не вирішують першопричини проблеми.

Впродовж останніх років, починаючи з 2019 року, під впливом пандемії коронавірусу та початком повномасштабного вторгнення РФ, в Україні значно підвищився рівень незабезпеченості та бідності громадян. Починаючи з 24 лютого 2022 року відбулося різке скорочення доходів домогосподарств, що в свою чергу поглибило проблему бідності. За інформацією Міністерства розвитку громад та територій близько 2,4 млн громадян втратили власне житло, постраждала велика кількість інфраструктурних об'єктів, ускладнилися можливості забезпечувати стабільне енергопостачання, водопостачання, опалення та постачання базових соціальних послуг таких, як медичні чи освітні. [2] На додачу до цього, більшість цивільного населення понесла важкі травми чи зазнали втрати близьких родичів від збройної агресії росії, внаслідок чого раптова і багатовимірною бідність значно збільшила свої масштаби. Варто звернути увагу, що це мало великий вплив не лише на доросле населення, а й на дітей, які відчули страх за своє життя в ранньому віці, утиск людських прав, загрозу власній безпеці та втратили дитинство.[3]

На рис. 1 добре видно, що з 2006 року відбувалося поступове зменшення рівня бідності у країні, за винятком стрибка вгору на початку 2015 року, що свідчить про позитивну тенденцію розвитку України. А у 2022 році відсоток стрімко збільшився, майже перевищивши початкові дані, таким чином ми можемо наочно побачити наскільки сильної руйнації зазнала економічна система України під час повномасштабного вторгнення РФ.

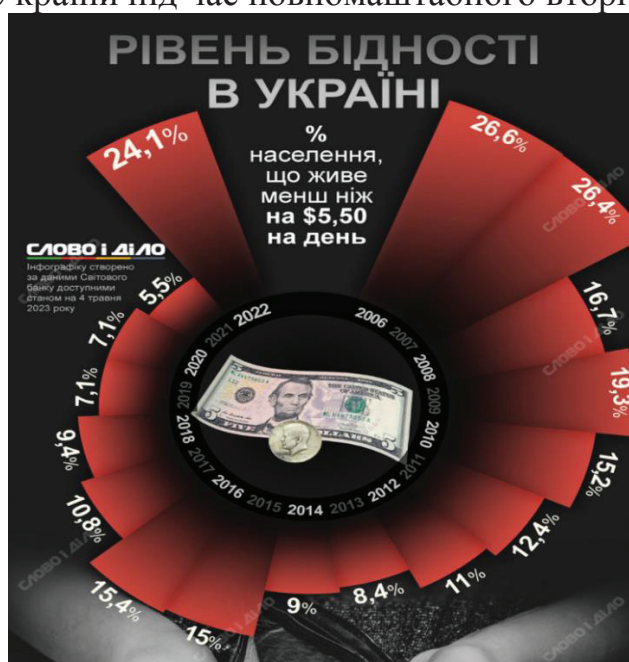

Рис. 1. Аналітична динаміка рівня бідності в Україні за 2006-2022 роки, у %.

Джерело: [4].

За оцінками статистиків-аналітиків з Мінекономіки, у 2022 році ВВП скоротились на 30,4%, а за розрахунками міжнародних організацій – на 35,5%. У той же період рівень інфляції (індекс споживчих цін) становить 26,6%, завдані поточні збитки усій інфраструктурі України сягнули десь на 135,9 млрд дол. США.[3]

Причинами цього стали не лише загальні чинники, такі як економічні: зниження рівня доходу країни та населення, скачок цін та інфляції, яка сягнула високого рівня; політичні: недосконала соціальна політика держави, великі прогалини у трудовому законодавстві нашої країни та соціальні: недостатньо кваліфікована медична допомога, незахищеність соціальних шарів населення, неякісний рівень освіти тощо. Особливості, що притаманні воєнному стану це втрата місця проживання та коштів щодо гідного існування, суттєва еміграція молоді, працеспроможного населення, відсутність місць працевлаштування, через що збільшився рівень безробіття.

Для подолання основних проблем бідності ще у 2001 році був прийнятий закон «Про Стратегію подолання бідності»[5]. З того моменту пройшло багато часу і він втратив певну актуальність. Тому проаналізувавши результати чисельних багаторічних досліджень лауреатів Нобелівської премії з економіки у 2019 році Абхіджіта Банерджі, Естера Дюфло і Майкла Кремера були написані рекомендації щодо впровадження нових методів у стратегію програми по боротьбі з бідністю в Україні. В них було зазначено, що залишаючи традиційний підхід щодо допомоги бідним, як соціальні фонди, що надають фінансову підтримку, програми доступного навчання та отримання необхідної медичної допомоги, тощо, варто доповнити їх нетрадиційними напрямками політики держави з подолання цього явища. Нетрадиційний підхід полягає в акцентуванні уваги на конкретних проблемах і вирішенні їх точковим методом, що є найоптимальнішим шляхом для цієї певної ситуації. Головними аспектами вдосконалення в Україні стали 3 напрями. [6,с.43-53]

Першим є приділення великої уваги до вміння населення раціонально розпоряджатися власними коштами. Для цього слід докорінно змінити інформаційну структуру і ввести обов'язковий базовий курс фінансової грамотності в учбових закладах, оскільки її рівень досі залишається низьким. Таким чином більшість бідних людей вважають, що економлячи на базових потребах, вони зможуть забезпечити собі фінансову стабільність, не вникаючи у питання інфляції та інвестування.

Другим є створення нового підходу до освіти, щоб підвищити її якість, особливо це стосується сільської місцевості. Це можливо лише за умови проведення постійного порівняльного контролю з навчальними закладами середньої освіти в інших регіонах, а також при залученні кваліфікованих спеціалістів, які зможуть надавати додаткову допомогу і підтримку під час навчального процесу учням.

Третім є зміна курсу державного регулювання економіки на середні за розміром підприємства, надаючи їм найбільшої підтримки та заохочення для створення. Зазвичай їх створюють люди, що вийшли з бідного осередку, тому

вміють критично оцінювати ситуації та швидко приймати відповідальні рішення за умов економічно не вигідного становища. Вони також створюють нові робочі місця, оскільки в більшості орієнтовані на найману працю і людей зі схожого осередку, що одразу усуває декілька чинників, що спричиняють бідність.

Одним з найважливіших кроків до подолання соціального та фінансового утиску населення, що страждає від бідності, є залучення його до важливих соціально-активних подій і заохочення брати участь у важливих громадських рішеннях таких, як розподіл витрат місцевого бюджету чи вибір голови сільської ради. Таким чином застосовуючи простий і зрозумілий підхід щодо бідних верст, ми суттєво підвищимо їх зацікавленість та обізнаність у багатьох аспектах життя, що з часом гарантує зниження рівня бідності та виховання більш свідомого суспільства у майбутньому.

Аналізуючи дослідження, що спрямовані на подолання повоєнних криз та покращення економічної ситуації під час воєнного стану, таких, які провів Razumkov centre і представив низку заходів реагування на прояви соціально-економічної кризи та збереження здобутків у сфері розвитку[7]. Враховуючі нинішній стан у країні пропонуємо, крім вже існуючих концепцій, підтримати такі тенденції подальшого розвитку економіки, як:

- вдосконалення онлайн-процесу навчання, не знижуючи його якості;
- продовження державної підтримки малого і середнього бізнесу у вигляді видачі грантів на відкриття власного бізнесу(що вже активно використовуються);
- проведення реформи у сфері допомоги і захисту людей, що знаходяться у групі особливого ризику;
- розробка більш детальної програми психологічної і фізичної реабілітації військових та людей, що зазнали важких травм;
- створення адаптаційних програм щодо тимчасово переміщених осіб, що передбачатимуть працевлаштування;
- прийняття законів про розбудову міст та створення нового житла для постраждалих від війни.

Підсумовуючи усе вищенаведене, а також при виконанні вказаних рекомендацій щодо зниження рівня бідності в умовах повномасштабного вторгнення, влада зможе врегулювати її зростання, шляхом матеріальної і психологічної підтримки, соціальному інтегруванню людей у суспільство, створенням нових робочих місць та збільшенням доступності базових соціальних потреб. У загальному ж вигляді метою є подолання і післявоєнної кризи бідності, зменшення ризиків спадкової бідності, створення умов для впевненості людей у власному майбутньому та майбутньому своїх дітей, враховуючи негативний досвід після пережитих подій. Не варто розраховувати на миттєвий результат, але у довгостроковій перспективі – це стане оптимальним вирішенням проблеми.

Список використаних джерел

1. United Nations Development Programme. URL:<https://www.undp.org/press-releases/25-countries-halved-multidimensional-poverty-within-15-years-11-billion-remain-poor> (дата звернення: 28.09.2023).
2. 2,4 мільйона українців втратили домовки за час війни. Що з обіцяним житлом від держави? URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/11/7/693516/>
3. Черенько Л.М., Саріогло В.Г., Сітнікова Н. Дитяча бідність: прогностичні оцінки впливу війни на стан домогосподарств з дітьми. URL: <https://idss.org.ua/arhiv/Ukraine%20Child%20Poverty%20Brief%202023%20ukr> . (дата звернення: 28.09.2023)
4. Як змінювався рівень бідності в Україні. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/05/04/infografika/ekonomika/yak-zminyuvavsya-riven-bidnosti-ukrayini> (дата звернення: 28.09.2023).
5. Стратегія подолання бідності: Указ Президента України від 15.08.2001 року №637/2001. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/637/2001#Text> (дата звернення: 28.09.2023).
6. Лібанова Е. Новий підхід до боротьби з бідністю: методи дослідження, результати, уроки для України. *Вісн. НАН України*. 2019. № 12. С. 43-53
7. Соціально-економічні та гуманітарні наслідки російської агресії для українського суспільства: доповідь / О. Пищуліна, В. Юрчишин та ін.; Київ: Центр Разумкова, 2022. 277 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_Gum.pdf

*Загородня Ольга Феліксівна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ АКТУАЛІЗАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У вищому навчальному закладі неодмінно постає питання мотивації, яка може бути розглянута з декількох сторін. По-перше, це мотивація самих студентів до навчання, по-друге, мотивація студентів до навчання як педагогічна задача, що постає перед викладачем, по-третє, мотивація самих викладачів до роботи, яка несе їм необхідне натхнення та підвищує працездатність. Ці три ракурси мотивації як явища є взаємопов'язаними та взаємозалежними. Самому явищу мотивації, її ролі та структурі присвячено чимало психолого-педагогічних праць [8, с.21 – 28]. Над питаннями мотивації студентів працювали Арістова Н. О. [2], Вієвська М. [3], Гончаренко Т.Є. [4], Жданюк Л.О. [5], Штученко, І. Є. [9] та багато інших. Як стверджують